

HITKÖZSÉGI HÍRADÓ

NEM AZ A ZSIDÓ, AKINEK A SZÜLEI AZOK VOLTAK, HANEM AKINEK A GYERMEKE IS AZ LESZ! (Simon Peres)

ENSZ Holokauszt nap

Január 27-én, az ENSZ Holokauszt napon az Auschwitz-Birkenau-i koncentrációs tábor felszabadulásának 65. évfordulójára emlékezünk.

A Komáromi Zsidó Hitközség 2010. január 24-én, vasárnap előadásokkal, emléktábla avatással és irodalmi programmal tiszteleg a szomorú évfordulón.

Program:

13:00 – Holokauszt Komáromban és környékén- áttekintés a Vészkorszak legfontosabb eseményeiről – **Pécsi Tibor** történész, Holocaust Emlékközpont, Budapest.

13:45 – A szlovák zsidóság tragé-

diája 1938-1945 – **Mgr. Viera Kováčová** (Szlovák Nemzeti Felkelés Múzeuma, Besztercebánya) előadása.

14:30 – Emléktábla avatás az 1863-ban épült neológ zsinagóga falán (Király Püspök és Štúr utca sarka).

15:15 – Zenés-irodalmi összeállítás a Wallenstein Zoltán teremben az áldozatok emlékére – előadják **Mátraházi Ferenc** és **Szűcs József** tatabányai tanárok.

TuBiSvát

Tavaszköszöntő ünnep a Shalom klubban

A Komáromi Zsidó Hitközség Shalom klubja ezúton hív meg mindenkit TuBi Svát – a fák újéve alkalmából tartandó összejövetelére, melyet **2010. január 24-én, vasárnap 16.00-tól** tartunk a Menház - Zsidó Kulturális és Közösségi Központ Wallenstein Zoltán termében.

Az ünnep jelentőségét Megyes Pál rabbijelölt ismerteti. Hagyományosan 15 féle gyümölcssel várjuk vendégeinket. **Ünnepeljünk együtt!**

Chanukai csoda Komáromban

Havdala a Menházban. Az eseményről bővebben lapunk 3. oldalán olvashatnak.

Purim 5770.

Február 28-án, vasárnap Purim ünnepén különleges programot kínálunk minden érdeklődőnek. A festői szépségű fürdővárosba, Pöstyénbe utazunk autóbusszal, ahol a Stiefel család meghívására Szlovákia kis hitközségei közösen ünnepelnek.

Program:

12:00 – Indulás a Menház elől autóbusszal

14:00 – Városnézés Pöstyénben

16:00 – Purim 5770. a Magnolia hotelban

19:00 – Visszaindulás Komáromba

kb. 21:00 – Érkezés Komáromba, a Menházhoz

Részvételi díj: a KZSH tagjainak és mindenkinek, aki részt vett az 5770. év nagyünnepi I'tentiszteleten vagy a chanukai programon: 7 EUR, valammenyi más érdeklődőnek: 14 EUR.

Magyarországi hittestvéreink számára fordítást biztosítunk!

Jelentkezési határidő:

2010. február 19.

Jelentkezni a kile@menhaz.sk címen és a 00421-35-7731-224-es telefonszámon lehet.

Támogatónk

nka

Nemzeti Kulturális Alap

Vanderstein János emlékére

Chanuka ünnepe alatt kaptuk a hírt, hogy tragikus hirtelenséggel életének 70. évében elhunyt barátunk, rendszeres olvasónk, a Hódmezővásárhelyi Zsidó Hitközség korábbi elnöke Vanderstein János. Kedvessége, szerénysége, a közösségért való tenni akarása példa lehet valamennyiünk számára.

Emlékét megőrizzük!

a HH szerkesztősége

Köszönet

A KZSH ezúton fejezi ki köszönetét a neológ zsinagóga falán január 24-én avatandó emléktábla előkészítésében közreműködőknek:

Dr. Schöner Alfréd főrabbinak, az Országos Rabbiképző- Zsidó Egyetem rektorának a héber fordításért.

Lówy Juditnak, az angol fordításért.

Ryšavý Baltazár – Boldinak – az emléktábla elkészítéséért.

Littva úrnak, az épület jelenlegi tulajdonosának és munkatársainak hozzájárulásukért.

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Korona és devizaszámlák egyaránt!

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vgy
10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatinova 33, 94501 Komárno vgy

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyházaknak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (MAZSIHISZ) részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Faliújság rövid hírek

✧ Sándor Tamás Tatabányáról értékes dokumentumokat adományozott a Schnitzer Ármin Mikromúzeumnak!

✧ A Nemzeti Kulturális Alap (Budapest) az előző évekhez hasonlóan támogatásban részesítette a HH-t 2010-re.

✧ Tovább bővült a Spitzer Béla Könyvtár állománya. Decemberben szlovák és magyar nyelvű könyveket szereztünk be.

✧ Ábrahám Vera, rendszeres olvasónk Szegedről, a helyi hitközség könyvtárosa, a lengyeltóti zsidó temetőről szóló saját könyvét és a szegedi hitközség könyvtárának hírlevelét juttatta el hozzánk. Köszönjük!

✧ A Beszercebányai Zsidó Hitközség január utolsó hétvégéjén rendezi meg a hagyományos téli Makabi játékokat, amelyről bővebben a szlovák részben olvashatnak.

✧ Megérkeztek a KZSH-hoz a Szlovák Zsidó Örökség Központja által készített professzionális fotók a Menházról.

Ajándékok

A Komáromi Zsidó Hitközség ezúton köszöni **Vajnorsky Teri néinek** (Jeruzsálem) a részünkre küldött chanukai ajándékokat!

Helyreigazítás

A HH novemberi számában tévesen jelent meg chanuka ünnepének időpontja, olvasóinktól ezúton kérünk elnézést.

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (mesačník ŽNO v Komárne). Alapítva 5756-ban (1996), **főszerkesztő** –
 séfredaktor: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** – spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH címe** – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax: 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám:** EV 3424/09. **ISSN** 1337-091x. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!** S finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky – a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával.

TRADÍCIÓ a komáromi zsinagóga hitéleti oldala

Tóraolvasás a hőesésben

Chanukai csoda Komáromban

Évekkel ezelőtt Jeruzsálemben részt vettem egy emlékezetes péntek estén, egy zsúfolásig telt jesivában. Amerre csak néztem, mindenhol imádkozó embereket láttam, a Kabbalat Shabat dallamai betöltötték a teret. Csodálatos volt.

Hasonló érzéseim támadtak Chanuka utolsó napján a Menház Wallenstein Zoltán termében a szombat délelőtti Tóraolvasás során. Őseink imái zengtek a Menház ódon falai között. Melegség töltötte be a téli imaterem minden szegletét. 2009 decemberében együtt ünnepeltek közösségünk tagjai, a **Zev Stiefel**, pöstyéni rabbi által vezetett második „Hagyományok hétvégéjén”.

A komáromi chanukai csoda péntek délután kezdődött, az ünnep utolsó és a péntek esti gyertyák meggyújtásával. A szombat fogadására a rabbi vezetésével került sor. A kóser vacsoráról **Bina Stiefel** rebecen gondoskodott. Az ízletes étkek elfogyasztása közben irodalmi összeállítás hangzott el, **Jókai Ágnes** és **Szabó Donáta**, a Selye János Gimnázium végzős diákjainak tolmácsolásában. A két fiatal idén a Debreceni Zsidó Hitközség Kardos Albert

Vers- és Prózamondó Versenyének győztese volt. Az előadókat elkísérte felkészítő tanárunk **Spátay Adrianna** is.

A chanuka történetek ismertetése után, budapesti és pozsonyi vendégein mutatkoztak be. Az este közös énekéléssel fejeződött be.

gos Rabbiegyesület kapcsolatáról beszélt. Előadását sok komáromi vonatkozású érdekességgel fűszerezte. **Martin Zani**, a Szlovák Zsidó Fiatalok Uniója elnöke az általa képviselt szervezet működéséről, programjairól és terveiről szólt. **Paszternák Tamás** is-

Zev Stiefel, pöstyéni rabbi a fiával, Mendellel

Másnap a program a reggeli imával és Tóraolvasással folytatódott. Az előimádkozói feladatokat egy Kassán tanuló izraeli orvostanhallgató látta el. A tradicionális ebéd közben **Megyess Pál** rabbijelölt előadása hangzott el „Rosh chodes - Mit is jelent az Újhold a zsidóságban?” címmel.

A délután **Schweitzer Gábor** történész dr. Schnitzer Ármán és az Orszá-

mentette a komáromi közösség terveit. A KZSH 2010-es programjaiba megpróbálja beépíteni a résztvevők által felvetett ötleteket.

A „Hagyományok hétvégéje” a szombatbúcsúztató Havdala szertartással fejeződött be.

Köszönet mindazoknak, akik hozzájárultak a hétvége sikeres lebonyolításához.

PA

A „Hagyományok hétvégéje” résztvevőinek egy csoportja

Jövönk, ami összeköt – a régió oldala

A SZLOZSIHISZ elnökségének ülése

December 6-án első alkalommal tanácskozott a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetsége új elnöksége a Pozsonyi Zsidó Hitközség Merkaz központjában. Pavel Frankl elnök bemutatta a központi iroda új vezetőjét Martin Kornfeldet. Igor Rintel alelnök ismertette a szövetség anyagi helyzetét és beterjesztette a 2010. évi költségvetést, melyet az elnökség elfogadott. Az ellenőrző bizottság MUDr. Tomáš Šternert választotta elnöknek.

Szó esett még az egyes közösségek finanszírozásáról és egyéb aktuális kérdésekről. Ezen a napon számos személyi változást is jóváhagytak. Pasternek Antalt, a KZSH elnökét a szűk vezetőség novemberi ülésén a Szlovák Köztársaság Kormányának Kárpótlási Tanácsa tagjává választotta. Paszternák Tamás koordinátor a most felálló pályázati bizottságban dolgozik majd. Bemutatták a szövetség szervezeti felépítését. Mostantól önálló jogi személyként mű-

ködik az Ohel David Idősek Otthona és a vagyongazdálkodás. Szó esett még a temetések megszervezéséről és a Chevra Kadisha működéséről. A tervek szerint főállású ifjúsági felelős dolgozik majd a szövetség irodájában.

A szociális ellátásról szólva vezetők elmondták, hogy hamarosan csökkenni fognak a Holokauszt túlélők ellátására rendelkezésre álló nemzetközi források. Bizottság jött létre az új alapszabály előkészítésére Pavel Sitár, a Kassai Zsidó Hitközség elnökének vezetésével.

PT

Egy iskola – két Kehila – Haver díjas történelemtanár

Beszélgetés Beró Lászlóval és Blaskó Józseffel, a Jókai Mór Gimnázium (Dél-Komárom) tanáraival

Beró László (BL): 1965-ben születtem Szőnyben, a Janus Pannónius Tudományegyetem Bölcsész Kar történelem - angol szakán végeztem 1991-ben, azóta a Jókai Mór Gimnáziumban tanítok Komáromban. Számos konferencián és kiadvánnyal kapcsolatos munkában vettem részt a Vészkorszak témakörét illetően, melyekről a riport további részeiben részletesen olvashatnak.

A komáromi Jókai Gimnázium történelemtanáraiként hogyan kezdtek kiemelten foglalkozni a Holokauszt oktatásának kérdésével?

BL: 1994-ben részt vettem Svájcban a Facing History and Ourselves amerikai alapítvány továbbképzésén négy magyar egyikeként. A program nagyon megtetszett nekünk és úgy döntöttünk, hogy megcsináljuk a magyar változatot. Támogatást a Soros Alapítványtól kaptunk. 1995-ben ismét részt vettem a programon Svájcban, de már trénerként és elkezdtük a magyarországi továbbképzéseket.

BJ: A Holocaust témaköre már az egyetemen érdekelt, különösen a keresztény egyházak és a zsidóság viszonya a holocaust idején. Nemcsak a holocaust témájával foglalkoztam, hanem a zsidóság történetével, vallásával is általában. A gimnáziumban Beró László kollégám, aki régen foglalkozik a témával vont be különböző projektekbe. Az Oktatási Minisztérium pályázatán sikerült kijutnom Izraelbe, ahol a Jad Vasem intézetben kéthetes szemináriumon vettem részt kollégákkal. A gimnáziumban ezeket az új módszertani anyagokat sikerült használni.

Milyen eredményeket értek el eddig?

BJ: Eredményünk talán leginkább az, hogy a diákok mélyebb ismereteket szerezhetnek iskolánkban a zsidóságról. Nemcsak a holocaustról tehát, hanem az egész zsidó történeletről, vallásról, identitásról. A diákjaink több projektben is részt vehettek: holland képregény bírálásában, a Centropa alapítvány filmjeinek elemzésében, az Anna Frank és az Auschwitz-album kiállításainak kortárs vezetésében.

(Folytatás a következő oldalon)

Blaskó József (BJ) vagyok, 1968-ban születtem Komáromban. Munka mellett érettségiztem 1987-ben, majd a katonaság következett. Különböző munkák után 1996-ban kerültem az ELTE történelem szakára, ahol 2001-ben szereztem középiskolai tanári diplomát. Ekkor kerültem a Jókai Mór Gimnáziumba, ahol azóta is dolgozom. Közben emberismeret-és etika szakos tanári diplomát és pedagógus szakvizsgát szereztem. Jelenleg én vagyok a gimnáziumban a történelem munkaközösség vezetője.

umban a történelem munkaközösség vezetője.

(Folytatás az előző oldalról)

A legfontosabb azonban az, hogy mindegyik diákunk hall valamilyen formában a holocaustról, a zsidóságról. Ezáltal olyan ismeretekre tehetnek szert, melyek talán kialakíthatják a másik elfogadásának készségét. Amit megismerek, attól nem félek, és amitől nem félek, azt nem gyűlölöm. Legalábbis ez lenne a cél.

BL: 1997-ben megjelent a szöveggyűjtemény, melynek én vagyok az egyik fordítója. 1998-ban elkészült egy tanári kézikönyv és egy filmdokumentum összeállítás a programhoz. Az előzőnek szerkesztője és társszerzője, a filmanyagnak szerkesztője vagyok. Több száz kollégát képeztünk ki azóta kezdő és haladó akkreditált továbbképzések keretében és elkészítettem a program jóváhagyott középiskolai tantervét is. Számos publikációm jelent meg a holocaust oktatás területén. Többek között: Megközelítések... Tanári kézikönyv a holocaust témakörének feldolgozásához (1995. Bp.).

1997-ben létrehoztuk a Hannah Arendt Egyesületet, melynek 2000 óta alelnöke vagyok. Elnöke, Kovács Monika, egyetemi docens, az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Karának dékánhelyettese. Vele közösen visszük a Szentől szemben a történelemmel és önmagunkkal projektet sok más mellett. Két alkalommal szerveztünk közös továbbképzést a berlini Wannsee to-

vábbképző központtal és számos hazai nemzetközi konferenciát.

Rendszeresen együttműködnek a budapesti Holocaust Emlékközponttal. Melyek a kooperáció fő területei?

BJ: A Holocaust Emlékközponttal (HDK) valóban jó a kapcsolatunk. Együtt szerveztük meg Komáromban az Anna Frank kiállítását, ahol diákjaink voltak a kortárs vezetők. Biztosítottunk diákokat az észak-komáromi Auschwitz-album kiállításra is. Rendszeresen veszek részt a központ által szervezett továbbképzéseken, baráti találkozón. Olyan kiránduláson is voltam, ahol a holocaust különböző helyszíneit kerestük fel Magyarországon, Szlovákiában és Ausztriában Szita Szabolcs professzor vezetésével. Használok a központ internetes oktatási anyagait is, melyek segítségével érdekesebbé lehet tenni a tanítást.

BL: Gondolom az előzőkből kiderült, hogy szoros a kapcsolatunk a HDK-val és gyakoriak a közös rendezvényeink

Mennyire jelentkezik az oktatás során a zsidósággal kapcsolatos előítéletek, antiszemitizmus, intolerancia?

BL: Az előítéletek, antiszemitizmus és intolerancia rendszerint ismerethiányból vagy hamis információkból táplálkoznak. Ezek többnyire ismeretátadással, beszélgetésekkel, diáktársaikkal történő vitákkal kezelhetők. Az az

igazság, hogy a témával kapcsolatban (antiszemitizmus, nácizmus, holocaust) bőven átlag fölötti mennyiségben foglalkozom tanítványaimmal.

BJ: Sajnos az utóbbi időben egyre gyakrabban találkozom az oktatás során az intoleranciával, nyílt antiszemitizmussal vagy éppen romák elleni gyűlölettel. Ennek a viselkedésnek a gyökere kettős: egyrészt a családból jön, másrészt a magyar politikai helyzetből fakad. A diákok között lényegesen jobban terjednek a szélsőséges nézetek, mint a társadalom egészében. A fiatalok ugyanis kevés ismerettel és tapasztalattal vannak felvértezve, így jobban manipulálhatók. Az iskolában természetesen próbáljuk őket a toleranciára nevelni, de sokszor nagy ellenállást tapasztalunk. Mindenesetre bízom benne, hogy ha a diákok megismerik a vézskorszakot, legalább elgondolkoznak a tényeken, mert nem szabad megisméltödni. Ez pedig elsősorban rajtuk múlik.

Milyen terveik vannak még e területen a jövőben?

BJ: Az egyik nagy vágyam, a komáromi zsidóság történetéről egy oktatási segédanyag összeállítása. Fontos lenne, hogy az akkor élt zsidó emberek életével, sorsával megismertessük az ifjabb nemzedéket. Mindez idő függvénye, de remélem egyszer sikerül ilyen módon is emléket állítani a helyi zsidóságnak.

Hagyományörző nap Tatabányán

„Örök rossz emberi tulajdonság, hogy mindig találunk valakit, akit saját problémáinkért hibáztathatunk. A legrosszabb az, ha gondjaink okozóját olyanokban látjuk, akik egy közösség tagjai. Gyakori ellenség a zsidóság. Igaz, általában mindig van zsidó azok között, akik valamilyen szörnyűséget hoznak az emberekre, például a kommunizmust. S az is igaz viszont, hogy a Nobel-díjasok között is feltűnően sok a zsidó. Kevesen tudják, hogy a tatabányai zsidó temetőben is van eltemetve a Nobel család tagjai közül.

A „Szenes Hanna” Magyar-Izraeli Baráti Egyesület Hagyományörző napjának célja egymás megismerése, hogy inkább a Nobel-díj jusson eszünkbe a zsidóságról és ne Berija vagy Rákosi.”

A fenti bevezetővel invitált minden

érdeklődőt testvérszervezetünk november utolsó péntekére a Tatabányai Általános Iskola, Szakképző Iskola és Középfokú Kollégium Réti úti épületébe. A rendezvény moderátora Ádám Róbert János volt.

Moravcsik Ágnes, a „Szenes Hanna” Magyar-Izraeli Baráti Egyesület tagja, önkormányzati képviselő mondott megnyitó beszédet, majd Sándor Tamás tartott előadást Szenes Hannáról. Einhorn László: Emlékek a tatabányai zsidóság múltjából címmel foglalta össze a nagymúltú közösség történetét.

Az Avinu Trió zsidó liturgikus éneket és izraeli dalokat adott elő nagy sikerrel. Einhorn Éva, táncművész: Holocaust emléktáncát Hóra tánctanulás követte.

A vendégek hagyományos zsidó ételket is kóstolhattak. Nem hiányzott az asz-

talról a libaleves, a sólet és a flódni sem.

Az első emeleti különteremben Weisz Ferenc főkántor és Rosenfeld Dániel kántorjelölt vezették a Kabalat Sabatot, majd kiddus és ünnepi vacsora következett. Dr. Petrasovits Anna: az Ács Városért Társaság elnöke: Emlékek az ácsi zsidóság történelméből címmel szólott, majd Ádám Róbert János a Zsidó ünnepek jellegzetességeibe vezette be az érdeklődőket. Sok érdekességet hallottunk Gyüszti László: A megyei zsidóság története című előadásából.

Paszternák Tamás, a Komáromi Zsidó Hitközség koordinátora mutatta be közösségünk programjait és kiadványait.

Zárásaként Mátraházi Ferenc és Szűcs József: Emlékek Auschwitzba címmel prezentálták az oktatási intézményekben végzett munkájukat.

A szervezőknek ezúton gratulálunk a sikeres szervezéshez.

STETL – a Hitközségi Híradó kulturális oldala

Az oldal a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával jött létre!

Utolsó helyek egy kihagyhatatlan útra!

Jövőre Jeruzsálemben 2010

A Hitközségi Híradó korábbi számaiban részletesen beszámoltunk a 2010. április 14-től 21-ig tervezett izraeli oktatási programunkról. A kihagyhatatlan országjáró útra még van néhány szabad hely, melyre várjuk érdeklődők jelentkezését.

Partnerünkkel, a budapesti Aviv Travel utazási irodával olyan ár kialakítására törekedtünk, mely versenyképes a magyarországi és szlovákiai utazási irodák áraival. Az általunk meghirdetett 1200 Euroért komplex programot kínálunk, további plusz költségek nélkül. Nincs külön reptéri illeték, fakultatív programok díja. Az ár tartalmazza a transzfereket Komáromból Budapest-

re és vissza, Izraelben a Ben Gurion repülőtérrel Jeruzsálemben és Tel-Avivból a Ben Gurion repülőtérre, 7 éjszaka szállást (Jeruzsálem 4 éjszaka, Tel-Aviv 3 éjszaka) négy csillagos szállodákban, reggelit és vacsorát az Izraelben töltött napokra, magyar és szlovák nyelvű idegenvezetővel kísért kirándulásokat a Maszadára, a Holt-tengerhez és Észak-Izraelbe. Benne vannak a programban meghirdetett látnivalók belépőjegyeinek, a városnézéseknek a költségei, továbbá az oktatási program keretében tervezett előadásokon történő részvétel. Az 1200 Eurón felül csupán az egyénileg intézendő utasbiztosítás költsége és az Izraelben el-

költendő zsebpénz terheli velünk utazókat. Az izraeli szállodák bőséges, svédasztalos reggeli és vacsora kínálata mellett a napközbeni étkezésre minimális kiadásokat kell számolni.

A jelentkezés a Jelentkezési lap kitöltésével és aláírásával, illetve 400 Euro előleg befizetésével történik, a kirándulás árának teljes összegét 2010 márciusának elejéig kell befizetni. Arra kérünk mindenkit, aki fontolgatja, hogy csatlakozik a „Jövőre Jeruzsálemben 2010” programunkhoz, minél hamarabb jelezze szándékát, mert helyek már csak korlátozott számban állnak rendelkezésre.

Jelentkezni a kile@menhaz.sk címen, a KZSH titkárságán és Paszternák Andrásnál a 0036-70-221-1983-as telefonszámon lehet.

„Jövőre Jeruzsálemben!” 2010

Országjáró oktatási program

A Komáromi Zsidó Hitközség 2010 tavaszán izraeli utat szervez a budapesti Aviv Travel utazási iroda közreműködésével megfelelő számú érdeklődő (minimum 15 fő, maximum 50 fő) esetén. Az egyhetes, önköltséges utazás során terveink szerint végigjárjuk az ország jelentősebb nevezetességeit, találkozunk a városunkból elszármazottakkal. Az útra bárki jelentkezhet vallási hovatartozástól függetlenül. Kérjük az érdeklődőket, hogy részvételi szándékukat minél hamarabb jelezzék a kile@menhaz.sk címen vagy a KZSH titkárságán.

A program ára 1200 EURO/fő.

A részvételi díj az alábbi szolgáltatásokat tartalmazza:

- Utazást Komárnóból Budapestre és vissza
 - Repülőjegyet reptéri illetékekkel
 - 4 éjszaka szállást Jeruzsálemben (kétágyas szobában)
 - 3 éjszaka szállást Tel-Avivban (kétágyas szobában)
 - Reggelit és vacsorát
 - A programban felsorolt kirándulásokat magyar és szlovák nyelvű idegenvezetővel
 - Transzfereket légkondicionált buszokkal
 - Az autóbuzsosz belföldi utazásokat Izraelben
- Az utasbiztosítást mindenki egyénileg intézi, az Aviv Travel felajánlja a szolgáltatást.

Tervezett program, amely még változhat:

2010. április 14., szerda (Shalom Izrael)

- 5:30** Indulás Komárnóból Budapestre
- 8:00** Találkozó a budapesti Ferieggy 2/B terminálon az ELAL légitársaság pultjánál.
- 10:45** Utazás Tel-Avivba az ELAL menetrendszerinti járatával
- 14:55** Érkezés Tel-Avivba
- Transzfer Tel-Avivból Jeruzsálemben légkondicionált busszal
- 17:30** Szállodai szobák elfoglalása
- Délutáni séta Jeruzsálemben
- 20:00** Vacsora
- 21:00** Üdvözlés a Szentföldön – útindító közös beszélgetés
- Szállás: Jeruzsálem

2010. április 15., csütörtök (A múlt nyomában)

- 7:30** Reggeli
- 8:30** Egész napos kirándulás a Maszadára és a Holt-tengerhez idegenvezetővel. Fürdőzési lehetőség a Holt-tengerben (szabad strandon).
- 17:00** Visszautazás Jeruzsálemben.
- 19:30** Vacsora
- Szállás: Jeruzsálem

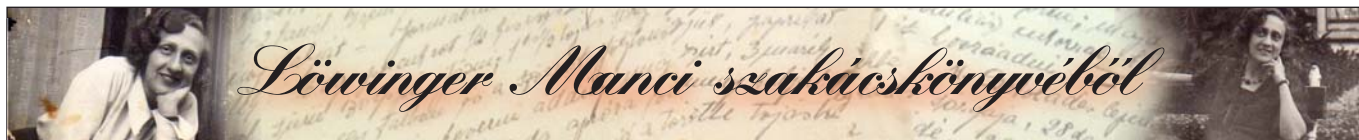
2010. április 16., péntek (Közösségünk története)

- 7:30** Reggeli
- 8:30** Délelőtti látogatás a Yad Vashem Múzeumban és Herzl Tivadar sírjánál, az Olajfák hegyének megtekintése idegenvezetővel. Délután séta Jeruzsálem óvárosában.
- 18:00** közös Kabbalat Shabat – szombatfogadás és tanítás az ünnep hagyományairól A szombat és a zsidóság címmel
- 20:00** Vacsora
- Szállás: Jeruzsálem

2010. április 17., szombat (Élvezd a Shabatot!)

- Részvétel a reggeli imán (opcionális)
- 9:00** Reggeli
- 10:00** Szombati tanulás: Jeruzsálem, világvallások Szent városa

(Folytatás a következő oldalon)

Chámishoszer

Ez a szó gyerekkoromba vezet vissza. A szüleim nem minden nap látott gyümölcsöket tálaltak a tél közepén, mivel az nap ünnepeltük a Chámishoszert, ami a Fák ünnepe. Miután kivándoroltunk Izraelba és ott iskolába kezdtem járni, ekkor értettem meg az ünnep nevét. Chámishoszer az a héber chámishá-ászár változata, amelynek fordítása tizenöt. Svát hónap tizenötödikén ünneplik a fák újévét, és az ünnep neve héberül Tu Bisvát. Ez januárra vagy februárra esik. Hideg téli időjárás van, de a Jeruzsálemben vezető út mentén a mandula fák gyönyörű, illatos fehér virágai jelzik a tavasz közeledtét.

A fiatal Izrael vezetői elhatározták, hogy Tu Bisvátkor az iskolákban fákat ültetnek és a természetvédelemről tanítanak majd. Mindez jóval megelőzte azt a korszakot, amikor a környezetvédelmi témák népszerűek lettek az egész világon.

Tu Bisvát az izraeli parlament, a Kneszet születésnapja is.

Ez nem vallásos ünnep, de van valóság jellegű rituáléja, a Tu Bisvát-i széder formájába. Ez a széder hasonlít a pészachi széderre. A Tu Bisvát-i Hágádából olvasnak, és a résztvevők leülnek a gyümölcsökkel, borral, virágokkal és égő gyertyákkal teli asztalhoz. Szokás három különböző fajta gyümölcsökkel és gabonafélékkel teli tálat az asztalra tenni.

A friss és az aszalt gyümölcsök a legkedveltebb alapanyagok az ünnepi süteményekhez. El lehet készíteni például az almás pitét vagy diós bejglit, de az ünnep tiszteletére a régi családi receptekből ajánlok egyet:

A hozzávalók:

2 pohár liszt, 1 tasak sütőpor, 1/2 pohár cukor, 1/2 pohár méz, 3 tojás, 10

deka vaj vagy margarin, 2 pohár apróra vágott aszalt gyümölcs: füge, mazsola, cukrozott narancshéj, datolya és darabokra vágott dió, mandula ésogyoró, 5 dkg csokoládé darabokra vágva.

Elkészítés:

A cukrot, a mézet és a vajat habosra keverjük és hozzáadjuk a tojássárgáját. A habbá vert tojásfehérjét és a lisztet a sütőporral hozzáadagoljuk. Ha a massa túl kemény fél pohár narancslevet keverhetünk bele. A gyümölcsöket lisztbe forgatjuk, hogy ne ragadjanak össze, és a csokoládéval együtt belekeverjük a tésztába. Kivajazott és lisztezett sütőformába öntjük, előmelegített sütőben /kb. 180 °C/ megsütjük. A meleg süteményt porcukorral meghintjük.

Miután kihűlt, vékony szeletekre vágjuk.

Chág száméach! Jó étvágyat.

Orna Mondshein,
Ashkelon, Izrael

„Jövőre Jeruzsálemben“...

(Folytatás az előző oldalról)

15:00 Élet az új hazában I. - találkozó Komáromból elszármazott hittestvéreinkkel

20:00 Yom Hazikaron megemlékezés és A modern izrael története című előadás

Szállás: Jeruzsálem

2010. április 18., vasárnap

(Yom Hazikaron – az emlékezés napja)

7:30 Reggeli

8:30 Egész napos kirándulás, mely során megállunk a Jordán folyó völgyében, ellátogatunk Tibériaszba, a Genezáreti-tó partjára, majd felkaspaszkodunk Cfátba, a Kabbala városába, ahol tervek szerint megtekintjük a Magyarajkú Zsidóság Emlékmúzeumát. Cfátról a libanoni határhoz, Rosh Hanikrára utazunk. A Földközi-tenger partján, Haifán át érjük el Tel Avivot. Az út során idegenvezető kísér minket.

18:00 Szállodai szobák elfoglalása Tel-Avivban,

19:30 Vacsora

20:30 Izrael 62. születésnapjának ünneplése a Tel Aviv-i Rabin téren

Szállás: Tel-Aviv

2010. április 19., hétfő

(Yom Haacmaut – a függetlenség napja)

9:00 Reggeli

Egy nap Tel-Avivban családi találkozókra, pihenésre...

17:30 Élet az új hazában II. - találkozó Komáromból elszármazott hittestvéreinkkel

19:00 Vacsora

Szállás: Tel-Aviv

2010. április 20., kedd

(A modern Izrael)

8:30 Reggeli

9:30 Tel Aviv-i városnézés és Yaffó művésznegyedének megtekintése idegenvezetővel.

17:30 Mit viszek magammal? – útlezáró foglalkozás

19:00 Vacsora

Szállás: Tel-Aviv

2010. április 21., szerda
(Ki gépen száll fölélbe...)

Reggeli hidegcsomagban

03:30 Transzfer a Tel-Aviv-i Ben Gurion repülőtérre

07:05 Indulás Budapestre az ELAL menetrendszerinti járatán

09:35 Érkezés Ferihegy 2/B terminálra

12:00 Érkezés Komárnóba

Na budúci rok – 2010 – v Jeruzaleme!

Poznávací, vzdelávací program

ŽNO v Komárne organizuje v spolupráci s cestovnou kanceláriou Aviv Travel z Budapešti na jar roku 2010 zájazd do Izraelu v tom prípade, ak sa prihlási minimálne 15, maximálne 50 účastníkov. V rámci týždenného zájazdu, plateného účastníkmi, si prehliadneme význačné miesta v krajine, stretneme sa s ľuďmi, ktorí pochádzajú z Komárna. Na zájazd sa môže prihlásiť každý záujemca, bez ohľadu na vierovyznanie.

Cena zájazdu je 1200 eur/osoba.

Poplatok obsahuje tieto služby:

- cesta z Komárna do Budapešti a späť
 - letenka s poplatkami
 - ubytovanie na 4 noci v Jeruzaleme (dvojposteľové izby)
 - ubytovanie na 3 noci v Tel-Avive (dvojposteľové izby)
 - raňajky a večere
 - výlety uvedené v programe so sprievodcom v slovenskom a maďarskom jazyku
 - transfer v klimatizovaných autobusoch
 - cestovanie v Izraeli
- Poistenie si vybavuje každý sám, ale v prípade záujmu vám pomôže Aviv Travel.

Plánovaný program, ktorý sa však ešte môže zmeniť:

Streda 14. apríla 2010

(Shalom Izrael)

- 5:30** odchod z Komárna do Budapešti
 - 8:00** stretnutie v Budapešti na letisku Ferihegy 2/B terminál pult spoločnosti EI-AI
 - 10:45** let do Tel-Avivu
 - 14:55** príchod do Tel-Avivu
 - Transfer z Tel-Avivu do Jeruzalema v klimatizovanom autobuse
 - 17:30** ubytovanie v hoteli
 - prechádzka v Jeruzaleme
 - 20:00** večera
 - 21:00** Uvítanie v Svätej zemi – spoločné posedenie
- Ubytovanie: Jeruzalem

Štvrtok 15. apríla 2010

(Po stopách minulosti)

- 7:30** raňajky
 - 8:30** celodenný výlet na Masadu a k Mŕtvemu moru so sprievodcom, možnosť kúpania v Mŕtvom mori (bezplatná pláž)
 - 17:00** návrat do Jeruzalema
 - 19:30** večera
- Ubytovanie: Jeruzalem

Piatok 16. apríla 2010

(História našej komunity)

- 7:30** raňajky
 - 8:30** doobeda prehliadka múzea Jad Vašem, hrobu Theodora Herzla, Olivovej hory so sprievodcom, poobede prehliadka starého mesta
 - 18:00** spoločné Kabalat Šabat – uvítanie soboty a oboznámenie sa s tradíciami Sobota a židia
 - 20:00** večera
- Ubytovanie: Jeruzalem

Sobota 17. apríla 2010

(Pôžitok zo soboty!)

- Účasť na rannej modlitbe (opcionálne)
 - 9:00** raňajky
 - 10:00** Sobotná škola: Jeruzalem, sväté mesto viacerých cirkví
 - 15:00** Život v novej vlasti I. – stretnutie so súvercami pochádzajúcimi z Komárna
 - 20:00** spomienka Jom Hazikaron a prednáška História moderného Izraela
- Ubytovanie: Jeruzalem

Nedeľa 18. apríla 2010

(Jom Hazikaron – deň spomínania)

- 7:30** raňajky
 - 8:30** celodenný výlet, údolie rieky Jordán, Tiberias, Genezaretské jazero, mesto Cfat – mesto Kabaly, návšteva Múzea po maďarsky hovoriacich Židov, odtiaľ odcestujeme na hranice Libanonu do mesta Roš Hanikra. Na brehu Stredozemného mora je mesto Haifa a odtiaľ ideme do Tel-Avivu. Buďte s nami sprievodca.
 - 18:00** ubytovanie v hoteli v Tel-Avive
 - 19:30** večera
 - 20:30** oslava 62. narodenín Izraela na Rabinovom námestí v Tel-Avive
- Ubytovanie: Tel-Aviv

Pondelok 19. apríla 2010

(Yom Haacmaut – Deň nezávislosti)

- 9:00** raňajky
 - celý deň na individuálnu návštevu príbuzných, prehliadku mesta, odpočinok
 - 17:30** Život v novej vlasti II. – stretnutie so súvercami, ktorí pochádzajú z Komárna
 - 19:00** večera
- Ubytovanie: Tel-Aviv

Utorok 20. apríla

(Moderný Izrael)

- 8:30** raňajky
 - 9:30** prehliadka mesta a návšteva umeleckej štvrte Yaffo so sprievodcom
 - 17:30** Čo si odnášam – záverečné posedenie
 - 19:00** večera
- Ubytovanie: Tel-Aviv

Streda 21. apríla 2010

(Kto lieta v oblakoch...)

- raňajkový balíček
- 03:30** transfer na letisko Ben Guriona v Tel-Avive
- 07:05** odlet do Budapešti s leteckou spoločnosťou EI-AI
- 09:35** príchod na letisko Ferihegy 2 /B terminál
- 12:00** príchod do Komárna

MAKABI

MAKABI, ŽNO Banská Bystrica, ÚZ ŽNO, Nadácia EZRA vás pozývajú na jubilejné XV. zimné hry MAKABI 2010 v dňoch 29. 1. - 31. 1. 2010.

Miesto konania: Horský hotel POLANA pri Hriňovej
Pozvánku a prihlášku si môžete pozrieť na sekretariáte ŽNO Komárno, alebo na adrese: www.znobb.szm.com

Uzávierka prihlášok: 22. januára 2010!

Na budúci rok – 2010 – v Jeruzaleme!

Máme ešte niekoľko voľných miest na cestu, ktorú by ste nemali vynechať

V predchádzajúcich číslach Spravodaja sme vás podrobne informovali o našom vzdelávacom programe, ktorý sa uskutoční v dňoch 10. až 21. apríla 2010 v Izraeli. Máme ešte niekoľko voľných miest, na ktoré vás srdečne pozývame!

S naším partnerom, cestovnou kanceláriou Aviv Travel Budapešť, sme sa snažili vytvoriť takú cenu, ktorá je konkurencieschopná s cenami na slovenskom a maďarskom trhu. Za 1200 eur vám ponúkame komplexný program bez ďalších plus nákladov – bez poplatku za používanie letiska a za fakultatívne programy.

V cene je transfer z Komárna do Budapešti a späť, v Izraeli z letiska Ben Guriona do Jeruzalema a z Tel – Avivu na letisko Ben Guriona, 7 nocľahov

(Jeruzalem 4 noci a Tel-Aviv 3 noci) v štvorhviezdičkovom hoteli, raňajky a večere v dňoch strávených v Izraeli, výlety na Masadu, k Mŕtvemu moru a do severného Izraela so sprievodcom v slovenskom a v maďarskom jazyku.

V cene sú zahrnuté vstupenky a náklady na prehliadku miest a aj účasť na prednáškach v rámci vzdelávacieho projektu. Cena neobsahuje náklady na cestovné poistenie a vreckové. Hotely v Izraeli ponúkajú mimoriadne veľký výber jedál – švédsky

stôl – na raňajky a večeru, obedy sú na vaše náklady.

Prihlásiť sa môžete vyplnením prihlášky a jej podpisom, resp. zaplatením preddavku 400,- eur, celú cenu treba zaplatiť do konca februára. Prosíme vás, ak ešte premýšľate nad tým, či sa zapojíte do nášho programu, rozhodnite sa čím skôr a oznámte nám svoje rozhodnutie, lebo máme málo voľných miest. Prihlásiť sa môžete na e-mailovej adrese kile@menhaz.sk, na sekretariáte ŽNO, alebo telefonicky u Andrása Paszternáka na čísle 0036-70-221-1983.

(O plánovanom programe sa dočítate na strane 5.)

Termíny plánovaných významných programov Židovskej náboženskej obce v Komárne na rok 2010.

24. januára 2010, nedeľa: Deň hlokaustu OSN/TuBiSvat – Odhalenie pamätnej tabule na stene niekdajšej neologickej synagógy

28. februára 2010, nedeľa: Purim

30. marca 2010, utorok: Seder

14.-21. apríla 2010: Na budúci rok v Jeruzaleme – vlastivedný vzdelávací program v Izraeli

2. mája 2010, nedeľa: LagBaOmer- koncerty Dni Komárna – 150. výročie narodenia Theodora Herzla

Máj 2010: Šabat 1.

13. júna 2010, nedeľa: Deň martýrov

5. septembra 2010, nedeľa: Európsky deň židovskej kultúry

8. septembra 2010, streda: Erev Roš Hašana

9-10 septembra 2010, štvrtok-piatok: Roš Hašana

17. septembra 2010, piatok: Kol Nidré

18. septembra 2010, sobota: Jom Kippur

Plány na obdobie od októbra do decembra oznámime neskôr. Prosíme všetkých záujemcov, aby si termíny včas zaznamenali do svojich kalendárov!

Praha, Budapešť...

(Pokračovanie zo strany 3.)

Já jsem od roku 1992 zaměstnancem izraelského ministerstva školství, odbor vzdělávání dospělých. Přednášel jsem judaismus a židovskou historii v ulpanech pro nové přistěhovalce a také třináct let již připravuji žáky v ulpanech giur na konverzi. Manželka Hana je překladatelkou. Nedávno jí vyšel v nakladatelství Albatros český překlad knížky izraelské autorky Navy Semel Lásky pro začátečníky. Obě naše dcery se vdaly, Alžběta žije v Haifě a Klára v Bnej Braku. Ačkoli jsme věkem netypičtí dědeček a babička, máme již sedm vnuků a dvě vnučky.

Máte ešte vzťahy so židovskou komunitou v bývalom Československu? Keď áno, aké?

Samozrejme, že jsme vzťahy nezpre-

trhali. Každoročně na konci augusta jsme dva týdny v ČR a v Praze. V posledních letech jsme v ČR i vícekrát v roce. Pokud jsme s ženou v Praze, denně chodím na minjan do Vysoké synagógy, v jídelně ŽO se setkáváme s přáteli a známými, s nimiž se známe již z dob našich gymnaziálních studií, tedy více než třicet let. Nechybím samozřejmě na šabatových bohoslužbách ve Staronové nebo Jubilejní synagóze, kde opravdu mi dávají nejen gabajim kóved. Jinak s manželkou pravidelně publikujeme v časopise Maskil (www.maskil.cz) a také na internetových stránkách www.erez.cz.

Akú víziu máte pre budúcnosť židovskej komunity v strednej Európe?

Velice důležitá je péče o duchovní a národní uvědomění židovských dětí a mládeže. Věřím, že v současnosti jsou schopny Lauderovy školy (základní a

gymnázium) být garantem takové péče. Jistě i tam se najdou rezervy k prohloubení a zintenzivnění výuky judaismu a židovských dějin. Důležitou roli hrají židovské jesle a mateřská škola, které velice dobře mohou doplnit to, co třeba někteří rodiče zatím nemohou svým dětem v dostatečné míře poskytnout, například výuku hebrejštiny nebo slavení svátků.

Z čeho mám však obavy, to je v evropských zemích sílící antisemitismus, který se mnohdy schovává za boj proti „izraelské zvlí, okupaci a militarismu“. Takové věci jsme tu kdysi již měli. Kromě toho je znepokojující zcela nezastřešený neonacismus, rasismus a xenofobie, ať je zaměřená proti komukoliv, byť i proti cyklistům. Kéž bych se mýlil, ale zdá se mi, že Evropa zatím spěje k fašizaci své společnosti, k mnohem více sofistikovanému modelu pozdních 30. let minulého století.

Praha, Budapešť, Haifa

rozhovor s rabínom Davidom Mayerom

Narodil jsem se roku 1957 v Městci Králové v asimilované rodině. Pokud si pamatuji, tak asi od pěti let jsem jezdil s otcem na Roš Hašana a Jom Kipur do poděbradského domova důchodců Luxor, kde byla modlitebna a vedl tam bohoslužby pan Viktor Lampl. Kromě toho jsem jezdil s rodiči do Prahy, na ŽNO, kde se pořádaly dětské oslavy svátku Purim a Chanuka. Do roku 1967 též za účasti dětí z izraelského vyslanectví.

Po rozvodu rodičů v roce 1967 jsem žil s matkou v Praze. Koncem augusta 1970 jsem měl společně se synem vrchního kantora Pavlem Feuerlichtem bar micvu ve Staronové synagóze. Od té doby jsem více méně pravidelně navštěvoval sobotní a sváteční bohoslužby ve Staronové a Jubilejní synagóze.

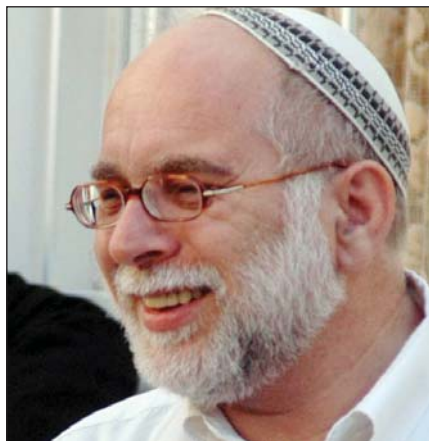
Študovali ste v Budapešti. Ako ste sa dostali z Prahy do Rabínského seminára?

V novembri 1970 zemřel vrchní rabín dr. Richard Feder a později přišla z Londýna zpráva, že student rabínského semináře Tomáš Solomon se do ČSSR nevrátí. Někdy koncem roku 1975 mě oslovil tajemník RŽNO dr. Rudolf Iltis, zda bych nechtěl studovat na Zemském rabínském semináři v Budapešti. Po několika měsících jsem mu sdělil svůj souhlas (původně jsem chtěl studovat historii a archeologii). Dr. Iltis s předsedou RŽNO dr. Bassem zařídili na Ministerstvu kultury všechna povolení a formality. Po maturitě jsem v septembri 1977 nastoupil do Zemského rabínského semináře v Budapešti.

Aké spomienky máte na budapeštianske roky?

Musím říci, že to byly nejkrásnější studentská leta. Ovzduší panující v MLR se nedalo srovnat s ovzduším v tehdejší ČSSR. Stačí si vzpomenout pouze na knihy, které se v Maďarsku vydávaly, na filmy (Forman) tam uváděné v kinech, ale i vztah k církvím byl nesrovnatelně lepší a liberálnější. Nakonec to byla sama naše alma mater – Országos Rabbiképző Intézet s vynikajícími rabíny-profesory. Nelze nezpomenout ředitele semináře profesora dr. Sándora Scheibera (1913-1985) který, nehledě na jeho neobyčejné lidské kvality, byl světoznámým vědcem v oboru judaistiky, židovského folkloru a literatury. Bez nadsázky ho bylo možno nazvat živoucí encyklopedií. Dále pak vrchního budapeštského rabína dr. László Salgó (1910-1985), který přednášel Šulchan aruch a liturgii, dr. Józsefa

Schweitzera, vynikajícího profesora židovské historie nebo dr. Istvána Domána, profesora Talmudu. V neposlední řadě chci vzpomenout památky předčasně zemřelého rabína Istvána Bergera, zvaného Csuló, který ovládal snad deset jazyků a nám vštěpoval lásku k ivritu. Ze starších kolegů vzpomenu profesora dr. Alfréda Schönera, současného rektora budapeštské Židovské univerzity, dále pak kolegy-studenty Andráse Schönbergera, dnes rabína v Pécsi nebo Sándora Polnauera, který nyní působí jako rabín ve Švýcarsku. Necelých sedm let prožitých na semináři bylo vynikajících, až na jednu velkou nepříjemnost, jejíž důsledky

na sebe nenechaly čekat, kdy jeden ze zahraničních studentů mě udal na sovětském velvyslanectví v Budapešti, že zaujímám protisovětské postoje. V máji 1984 jsem zakončil seminář a obdržel rabínský diplom.

Ktoré boli najdôležitejšie úlohy pražského rabína po skončení štúdií?

V červnu 1984 jsem byl instalován jako pražský a oblastní rabín pro ČSR. Za nejdůležitější povinnost jsem považoval práci s dětmi a mládeží. V této činnosti mi byla velkou oporou a pomocnicí moje žena Hana. Bylo nutné zapojit aktivně děti do purimových a chanukových oslav. K tomu jsme přidali i oslavy Šavuot a Tu bi-švat, které se do té doby pro děti nekonaly, což se nám s Vidou

Skalskou-Neuwirthovou podařilo. Novou věcí byly společné výlety dětí a mládeže na Lag be-omer. Za zásadní jsem považoval zahájit výuku judaismu pro děti na půdě pražské ŽNO. (Zákon povoloval výuku náboženství pouze ve školách, jinak se jednalo o maření dozoru státu nad církvemi). Tento záměr se mi podařil, takže jsme mohli v listopadu 1987 zahájit na Rabinátě pravidelné odpolední středeční schůzky naší Talmud Tora. Výuky se zúčastnilo cca 10 až 12 dětí. V letech 1986-7 jsem vedl pravidelný cyklus přednášek o židovské historii v sále Radnice ŽNO pro zájemce z řad členů i hostů, na jehož základě vznikla později kniha Kapitoly z židovských dějin.

Kromě toho jsme pořádali s mládeží pravidelné brigády na novém židovském hřbitově ve Strašnicích, kde nám pomáhali mnohdy mladí Židé z USA nebo německá evangelická mládež z tehdejší NDR. Tyto brigády byly vlastně neformálními setkáními mezi mladými Židy a příznivci z ciziny bez rušivých elementů, což mělo tehdy velký význam. Tyto brigády logisticky zajišťoval nedávno zesnulý ing. Artur Radvanský, všemi zvaný ujo Artur.

Pred 20 rokmi nastala zmena režimu v Československu. Ako ste prežili obdobie Nežnej revolúcie?

Myslím si, že drtivá většina československých Židů, včetně mě, přivítala Nežnou revolúciu. Změna režimu otevřela dosud nevídané možnosti před židovskou pospolitosťou. Jak byly tyto možnosti využity, je věcí diskuse.

Já jsem podepsal spolupráci s tehdejší StB a proto jsem se na základě vlastního uvážení (ne z donucení, jak se píše v některých anglicky psaných materiálech) v júní 1990 vzdal funkce pražského a oblastního rabína.

Po zmene režimu ste robili aliju do Izraela. Čím sa zaoberáte tam?

V máji 1991 jsme s rodinou udělali aliju do Izraele. Nejdříve jsme s manželkou byli vedoucími projektu 13 dětí z tehdejší ČSSR, které se učily ve střední škole v Kfar ha-Noar ha-Dati (Vesnice zbožné mládeže) v Kfar Chasidim u Haify. Za úspěch považuji, že většina z nich, včetně našich dcer Alžběty a Kláry, úspěšně na této škole odmaturovala a některé z nich již v Izraeli zůstaly. Dvě dívky z této školy udělaly aliju později. Od roku 1994 žijeme v Haifě.

(Pokračovanie na strane 4.)

Zasadnutie prezídia ÚZ ŽNO

Po októbrovom valnom zhromaždení prvýkrát zasadalo predsedníctvo ÚZ ŽNO Slovenska dňa 6. decembra v stredisku Bratislavskej komunity Merkaz. Výkonný predseda ÚZ ŽNO Pavel Frankl predstavil nového vedúceho ústrednej kancelárie Martina Kornfelda. Podpredseda Igor Rintel referoval o finančnej situácii zväzu a predložil rozpočet na rok 2010, ktorý prezídium prijalo. Revízná komisia podala správu o tom, že za svojho predsedu zvolila MUDr. Tomáša Šterna.

Na programe zasadnutia bol aj referát o financovaní jednotlivých komunit a odzneli iné aktuálne otázky, odsúhlasili sa personálne zmeny. Predsedu ŽNO v Komárne Ing. Antona Pasternáka zvolilo užšie prezídium za člena Rady vlády SR na odškodnenie obetí holokaustu. Koordinátor Tamás Paszternák bude pracovať v novozaloženej komisii pre granty.

Domov dôchodcov Ohel David bude pracovať ako samostatná právnická

osoba, v takej istej forme bude vedené aj hospodárenie s majetkom. Hovorilo sa aj o organizovaní pohrebov, o fungovaní Chevra Kadiša a aj o tom, že v kancelárii zväzu bude pracovať na plný úväzok referent pre otázky mládeže.

Vedenie zväzu informovalo o sociálnej starostlivosti a oznámilo, že zanedlho sa znížia zahraničné zdroje, ktoré sú k dispozícii pre starostlivosť o tých, ktorí prežili holokaust. Založili komisiu na vypracovanie nových stanov, ktorú vedie JUDr. Pavol Sitár, predseda ŽNO v Košiciach.

PT

TuBiŠvat

Sviatok príchodu jari v klube Šalom

Klub Šalom pri ŽNO v Komárne vás týmto pozýva na posedenie pri príležitosti nového roku stromov – TuBi Švat, ktoré sa uskutoční **v nedeľu 24. januára 2010 o 16.00 hod** v sále Zoltána Wallensteina v Židovskom kultúrnom a spoločenskom stredisku Menház v Komárne.

O sviatku podá vysvetlenie študent Rabínskeho seminára Židovskej univerzity Pál Megyes. Na posedení očakávame milých hostí s tradičným ovocím – 15 druhov.

Oslavujme spolu!

Žiadame Vašu podporu

Zmena ČÍSLA ÚČTU!

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Účty sú v Sk aj v devízach!

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK060900000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

✧ Tamás Sándor z Tatabánye daroval cenné dokumenty do našej miniknižnice Bélu Schnitzera.

✧ Fond národnej kultúry (Budapešť), poskytol, tak ako v predchádzajúcich rokoch, podporu na vydávanie Spravodaja aj na rok 2010.

✧ Rozšírili sme fond miniknižnice Bélu Schnitzera, v decembri sme získali knihy v slovenskom a v maďarskom jazyku.

✧ Naša pravidelná čitateľka Vera Ábrahám zo Segedína, ktorá je knihovníčkou v miestnej knižnici, nám zaslala knihu o židovskom cintoríne v Lengyeltóte, ktorej je autorkou a taktiež Spravodajcu miestnej komunity. Ďakujeme!

✧ ŽNO v Banskej Bystrici usporiada posledný januárový víkend tradičné zimné hry Makabiády. O podrobnostiach sa dočítate v osobitnom článku.

✧ Naša ŽNO obdržala od Strediska slovenského židovského kultúrneho dedičstva profesionálne fotografie o Menháze, ktoré zverejníme.

Oprava

V novembrovom čísle Spravodaja sme nesprávne uviedli termín osláv Chanuky. Touto cestou prosíme našich čitateľov o ospravedlnenie!

SPRAVODAJCA

הב

Čítanie z Tóry v čase, keď vonku sneží

Zázrak Chanuky v Komárne

Pred mnohými rokmi som mal možnosť zúčastniť sa v preplnenej ješive v Jeruzaleme na piatkovom obrade. Keď som sa obzrel, všade som videl modliacich sa mužov, tóny Kabalat Šabatu sa rozplývali vo vzduchu. Bol to zázrak. Podobné pocity som mal v posledný deň Chanuky pri čítaní Tóry v Menháze, v sále Zoltána Wallensteina. Modlitby našich predkov zneli medzi starobyľými stenami Menházu. Vonku bola nevlúdna zima, ale v každom kúte modlitebne sálalo príjemné teplo. V decembri 2009 oslavovali členovia našej komunity pod vedením rabína Zeva Stiefela z Piešťan už druhý Víkend tradícií.

Komárňanský zázrak Chanuky sa začal v piatok poobede zapálením poslednej sviečky a sobotňajších sviečok. Sobotu sme uvítali s rabínom Zevom Stiefelom. Košer večeru nám pripravila rebecen Bina Stiefel. V priebehu konzumácie chutných jedál odznel literárny program v podaní študentiek Ágnes Jókai a Donáty Szabó z Gymnázia J. Selyeho. Tieto dve mladé slečny obsadili prvé miesto v Debrecíne, kde miestna ŽNO organizuje súťaž v prednese prózy a poézie.

Študentky doprevádzala profesorka Adrianna Spátay, ktorá ich na súťaž pripravila. Pán rabín predniesol históriu Chanuky a následne sa predstavili na-

ši hostia. Večer sa skončil spoločným spevom.

Na druhý deň program pokračoval rannou modlitbou a čítaním z Tóry. Modlitbu viedol študent medicíny z Izraela, ktorý študuje v Košiciach. V priebehu tradičného košer obeda odznela prednáška kandidáta na rabína Pála Megyesa pod názvom Roš Cho-deš – čo znamená novolunie v židovstve?

Poobede prednášal historik Gábor Schweitzer o kontaktoch dr. Ármina Schnitzera s Celoštátnym zväzom rabínov, prednáška bola obohatená mnohými informáciami týkajúcimi sa Komárna. Predseda Slovenskej únie

židovskej mládeže Martin Zani hovoril o činnosti, programoch a plánoch organizácie. ŽNO sa pokúsi zabudovať do programu roku 2010 aj návrhy, ktoré odzneli z úst účastníkov.

Víkend tradícií sa skončil tradičným obradom havdaly.

Vďaka patrí všetkým, ktorí prispeli k úspešnému priebehu víkendu.

PA

Purim 5770

Pri príležitosti Purimu vám na nedeľu 28. februára ponúkame špeciálny program. Pozývame vás na výlet autobusom do malebného kúpeľného mesta Piešťany, kde na pozvanie rodiny Stiefelovcov budú spoločne oslavovať malé slovenské židovské komunity.

Program:

12:00 – Odchod autobusu od Menházu

14:00 – Prehliadka Piešťan

16:00 – Purim 5770 v Hoteli Magnólia

19:00 – Odchod do Komárna

21:00 – Príchod do Komárna

Účastnícke poplatky: pre členov ŽNO a pre každého, kto bol na bohoslúžbách Vysokých sviatkov a na programe Chanuky: 7,- eur, ostatní záujemcovia 14,- eur.

Príhlásiť sa môžete do 19. februára 2010 na e-mailovej adrese kile@menhaz.sk alebo na telefónnom čísle 00421-35-7731-224.

Pamätný deň obetí holokaustu vyhlásený OSN

Dňa 27. januára si pripomenieme 65. výročie oslobodenia nacistického koncentračného tábora v poľskom Osvienčime – Birkenau.

Židovská náboženská obec v Komárne organizuje pri príležitosti smutného výročia v nedeľu 24. januára 2010 v Menháze prednášky, odhalenie pamätnej tabule, literárny večer.

Program:

13:00 – Holokaust v Komárne a v okolí – prehľad najdôležitejších udalostí

z obdobia hrôzy – Tibor Pécsi – Pamätné centrum holokaustu Budapešť.

13:45 – Tragédia slovenských Židov 1938-1945 – prednáška – Mgr. Viera Kováčová (Múzeum SNP Banská Bystrica).

14:30 – Odhalenie pamätnej tabule na stene neologickej synagógy (na rohu ulice Biskupa Király a Štúrovej).

15:15 – Hudobno-literárny večer na pamiatku obetí v sále Zoltána Wallensteina. Účinkujú profesori z mesta Tatabánya, Ferenc Mátraházi a József Szűcs.